

Oriënterend ecologisch onderzoek
stations Maassluis-west en
Steendijkerpolder te Maassluis

Colofon

Projectnummer:	PFBA. 14/21345.ond
Opdrachtgever:	Gemeente Maassluis De heer B.A. Wilmink
Vestiging:	Pius Floris Boomverzorging Amsterdam
Procesmanager:	dhr. H. Werner
Contactpersoon:	dhr. ing. D.J. Broström, European Tree Technician
Telefoon:	020-4974080
E-mail:	d.brostrom@piusfloris.nl
Onderzoeker:	dhr. ing. D.J. Broström, ecologisch & boomtechnisch adviseur
Datum	7 juli 2014

© 2014 PFBA

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
in enige vorm of op enige wijze,
zonder voorafgaande toestemming van de auteur

www.piusfloris.nl

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Doelstelling	4
3	Onderzoeksmethode	4
4	Bevindingen	6
5	Conclusie	10
6	Advies	12

Bijlagen:

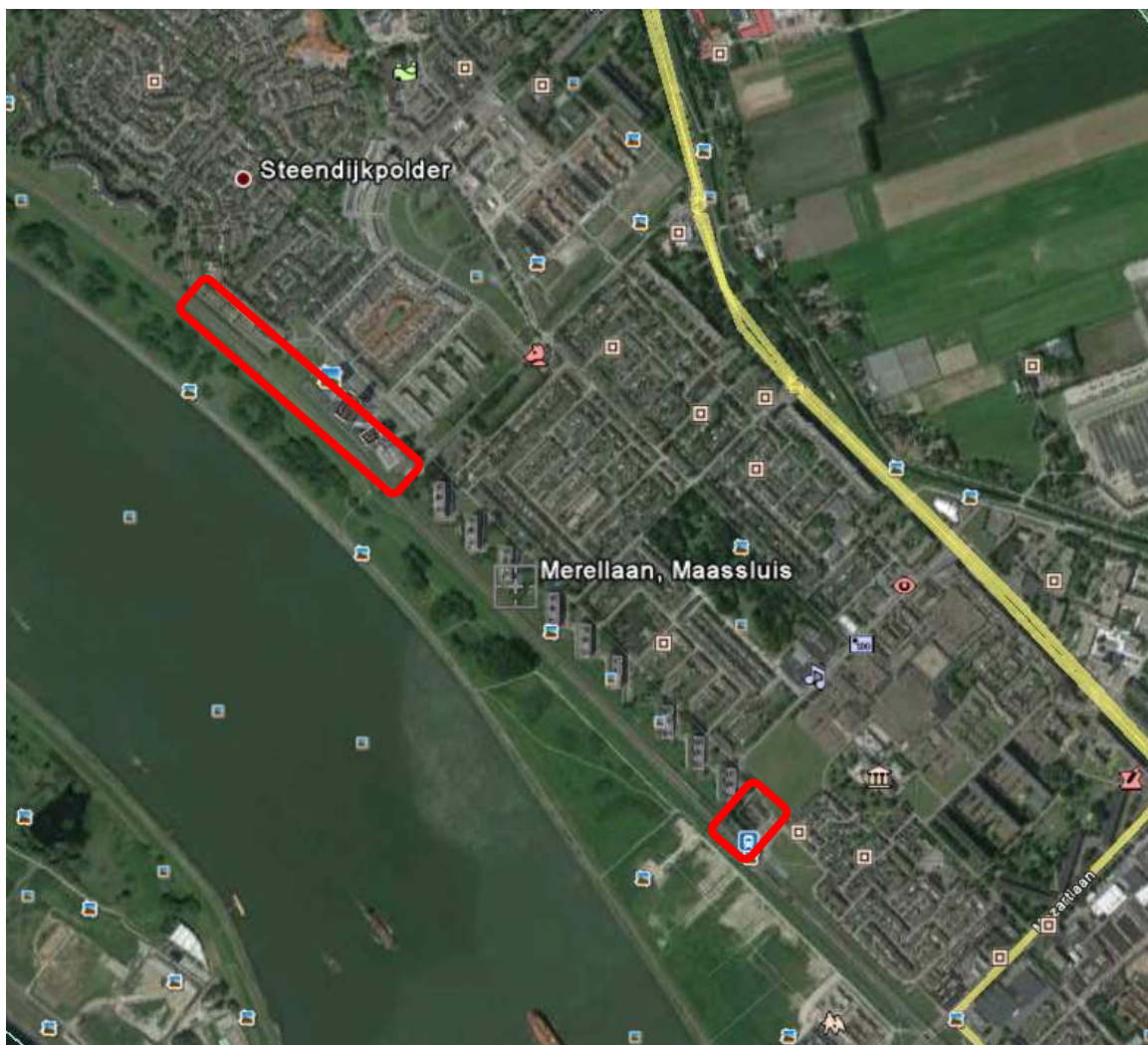
- Gegevens het Natuurloket
-

1. Inleiding

In opdracht van de gemeente Maassluis is een oriënterend ecologisch onderzoek uitgevoerd ter hoogte van het te realiseren treinstation in de Steendijkpolder en bij station Maassluis-west te Maassluis. Het oriënterend ecologisch onderzoek betreft een toetsing aan de natuurbeschermingswetgeving. De natuurbeschermingswetgeving bevat naast de Flora- en faunawet (Ff-wet) ook de Natuurbeschermingswet 1998 en de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Bij ruimtelijke ingrepen moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten. Actuele flora- en faunagegevens van het projectgebied zijn noodzakelijk om te voldoen aan de door het ministerie van EL&I gestelde eisen in het kader van de Flora- en faunawet.

Aanleiding

De aanleiding voor dit oriënterend ecologisch onderzoek is het voornemen van de gemeente Maassluis om een station aan te leggen ter hoogte van de Merellaan in de Steendijkpolder en het uitbreiden van het station Maassluis-west. Het voorgenomen initiatief zal leiden tot effecten op de aanwezige ecologische waarden in het projectgebied.

Figuur 1. De projectgebieden (rode rechthoeken) in Maassluis

2. Doelstelling

Oriënterend ecologisch onderzoek

In het oriënterend ecologisch onderzoek wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de soorten die rekenschap behoeven, de zogenaamde tabel-2- en tabel-3-soorten¹. De doelstelling van het oriënterend ecologisch onderzoek is meerledig:

- o Het vaststellen van de aanwezigheid van planten- en diersoorten die vallen onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet (soorten uit de tabel 2 en tabel 3).
- o Het vaststellen van de effecten van het voorgenomen initiatief op de aanwezige beschermde soorten en hun leefgebieden.
- o Het vaststellen of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder dat een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet (artikel 75) noodzakelijk is.

Wanneer met een ruimtelijke ingreep of bestendig beheer (onderhoud) de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overschreden, kan de minister van EL&I, indien aan bepaalde ontheffingscriteria is voldaan, ontheffing verlenen. Naast soortbescherming dient tevens te worden onderzocht of gebiedsbescherming van toepassing is. Indien een ruimtelijke ingreep met een te verwachten negatief effect op de natuurwaarden in of in de nabijheid van een beschermd gebied plaatsvindt, dienen de gevolgen van de ingreep inzichtelijk te worden gemaakt.

3. Onderzoeksmethoden

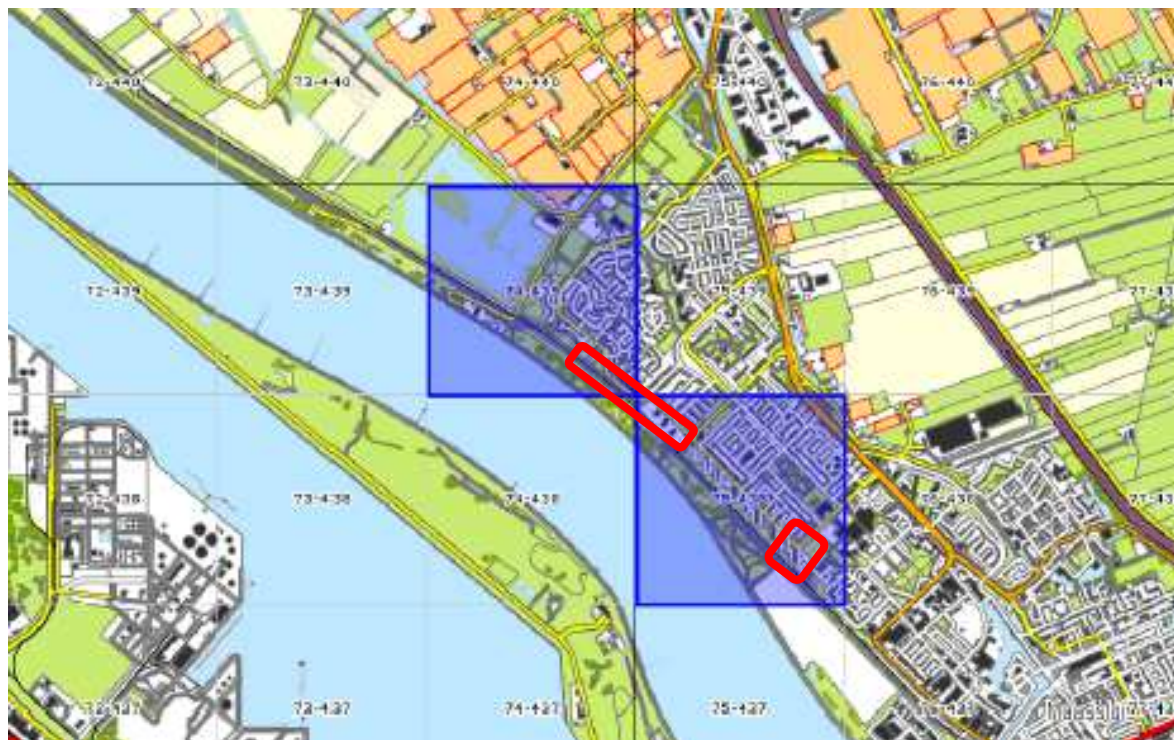
Oriënterend ecologisch onderzoek

Archiefonderzoek

Voor het onderzoek zijn conform de Flora- en faunawet gegevens geraadpleegd die niet ouder zijn dan tien jaar. De gegevens die Het Natuurloket levert, zijn afkomstig van de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's; onder andere RAVON, SOVON, de Vlinderstichting, VZZ) die verenigd zijn in de Vereniging Onderzoek Flora & Fauna (VOFF). De landelijke PGO's zijn een belangrijke bron waar informatie is samengebracht over voorkomen en verspreiding van (beschermde) soorten.

Het projectgebied is gelegen binnen kilometerhokken 74-439 en 75-438. Uit de gegevens van Het Natuurloket komt naar voren of op flora en fauna is onderzocht en de aangetroffen hoeveelheid beschermde soorten (gespecificeerd naar beschermde status, tabel 1, 2 of 3) in de betreffende kilometerhokken. De soorten worden niet bij naam genoemd. Deze kunnen worden opgevraagd.

¹ Ministerie van LNV 2005 Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!

Figuur 2. kaart Natuurloket kilometerhokken 74-439 75-438 (projectgebied: rode rechthoeken)

De gegevens die via Het Natuurloket worden verkregen, zijn per kilometerhok. Dit wil dus niet zeggen dat de desbetreffende soorten op het onderzochte terrein voorkomen, maar dat deze soorten ergens binnen het kilometerhok zijn waargenomen. Zie de bijlage voor gegevens van het Natuurloket voor een overzicht van de soortgroepen van de kilometerhokken 74-439 en 75-438.

Veldonderzoek

De veldinventarisatie is erop gericht te controleren in hoeverre de soorten, waarvan op voorhand wordt aangenomen dat deze aanwezig zijn, ook daadwerkelijk aanwezig zijn. Tevens is een algemene beoordeling gemaakt ten aanzien van de geschiktheid van het gebied en aanliggende terreinen als leefgebied voor de diverse beschermde soorten en soortgroepen. Hierbij is gelet op biotoopkenmerken.

In de onderstaande tabel zijn de gegevens samengevat van het uitgevoerde veldonderzoek en de weersgesteldheid. Het weer vormde geen belemmering voor het veldonderzoek.

tabel 1: uitgevoerd veldbezoek en weersgesteldheid

Datum	Aanvang bezoek (uur)	Temperatuur	Wind (overheersende richting)	Bewolking
23 juni 2014	07:00	16 °C	W 3	Zonnig

4. Bevindingen

Oriënterend ecologisch onderzoek

De onderzochte locaties bestaan uit verschillende terreintypen. De bermen grenzend aan het spoor bestaan uit een greppel (droog tijdens veldbezoek) met extensief beheerde verlandingsvegetatie. Verder worden er intensief beheerde grasvelden, boomgroepen en struweel aangetroffen.

Vanwege de recent uitgevoerde maaiwerkzaamheden kon voor de meeste kruidensoorten alleen op vegetatieve (zonder bloem) kenmerken worden geïnventariseerd (geen 100% inventarisatie). Hierdoor is het mogelijk dat er soorten over het hoofd zijn gezien. De kilometerhokken welke worden gehanteerd beslaan ook een groot deel van het parkgebied langs de Nieuwe Waterweg. Hierdoor is het heel goed mogelijk dat de aangegeven soorten niet op de onderzoekslocaties voorkomen. Dit geldt voor alle categorieën.

Figuur3. Recent gemaaide vegetatie

Flora

Archiefonderzoek

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat de volledigheid van het onderzoek naar de aanwezigheid van vaatplanten in de betreffende kilometerhokken waarin het projectgebied is gelegen onbepaald is. Dit betekent dat de kilometerhokken wel zijn onderzocht op de aanwezigheid van soorten maar dat er geen vergelijking is gemaakt met andere vergelijkbare kilometerhokken. Hetgeen onderzocht is betreft een onderzoek uit de periode 1990-2010. Binnen de twee kilometerhokken worden maximaal negen beschermde soorten van tabel 1 Ff-wet door Het Natuurloket aangegeven. Voor beschermde soorten van tabel 1 Ff-wet geldt een vrijstelling krachtens het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet voor ruimtelijke ingrepen zoals bouw-, cultuur- en civieltechnische werken.

Het Natuurloket maakt daarnaast melding van zeven beschermde soorten vaatplanten van tabel 2 en 3 Ff-wet binnen de aangegeven kilometerhokken.

Voor soorten uit tabel 2 van de Ff-wet is het noodzakelijk om te werken volgens een goedgekeurde gedragscode of is een ontheffing van het ministerie van EL&I noodzakelijk.

Veldonderzoek

Er is een groot aantal plantensoorten aangetroffen.

tabel 2: waargenomen inheemse vaatplanten in het projectgebied

fluitenkruid	brandnetel	duizendblad
zilverschoon	liggend walstro	gekroesde melkdistel
madelief	witte klaver	hondsdrif
smalle weegbree	robertskruid	biggenkruid
paarse dovenetel	paardenbloem	donkere ooievaarsbek
herderstasje	veldzuring	scherpe boeterbloem
witbol	gewone rolklaver	jacobskruid
kweekgras	ridderzuring	kropaar
engelwortel	glanshaver	ereprijs
liggende klaver	rode klaver	zwarte nachtschade
aarddistel	echte koekoeksbloem	smeerwortel
margriet	zwarte mosterd	riet
glanshaver	bijvoet	melde
straatgras	vogelwikke	varkensgras
fijnstraal	brede weegbree	zachte geranium
zevenblad	balsemien	zennegroen
perzikkruid	wolfsmelk	vogelmuur
raaigras	harig wilgenroosje	speerdistel
akkerkool	haagwinde	kleefkruid
boerenwormkruid	akkerdistel	kruipertje
gele morgenster	muurpeper	struisgras
veldbeemdgras	heermoes	papaver
stinkende gouwe	vijfvingerkruid	vergeet me nietje
bastaard wederik	toorts	kamille
varkenskers	salie	koninginnenkruid
berenklauw	guldenroede	grote klit
hertshooi	nagelkruid	kaasjeskruid

tabel 2: waargenomen bomen en heesters

gewone plataan	krentenboompje	hulst
<i>Acer x freemanii</i>	liguster	magnolia
gelderse roos	olijfwilg	hazelaar
Chineesklokje	pruikenboom	zuurbes
boerenjasmijn	vuurdoorn	kornoelje
framboos	kamperfoelie	klimop
Hollandse iep	dwergmispel	sneeuwbes
beuk	zomerlinde	waterwilg
vlier	rimpelroos	kardinaalsmuts

Zoogdieren

Archiefonderzoek

Uit gegevens van Het Natuurloket blijkt dat de locatie slecht is onderzocht op de aanwezigheid van zoogdieren waaronder vleermuizen. Er wordt melding gemaakt van maximaal zeven soorten uit tabel 1 en één soort uit tabel 2-3 in de beide kilometerhokken. Er wordt ook melding gemaakt van één soort uit de habitatrictlijn. Waarschijnlijk betreft het een vleermuissoort.

Veldonderzoek

Er zijn binnen de projectlocatie een aantal grote bomen aanwezig. Er zijn in deze bomen geen scheuren en/of holten aangetroffen. Dit maakt de bomen minder geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Waarschijnlijk wordt er tussen de bomen wel gevoerageerd door vleermuizen. Door de open parkachtige structuren zal het gehele projectgebied waarschijnlijk als foerageergebied gebruikt worden.

Verder is de locatie als habitat geschikt voor verschillende zoogdieren uit tabel 1, zoals verschillende soorten muizen. Het is aannemelijk dat deze soorten ook daadwerkelijk op de projectlocatie voorkomen. Wegens het oriënterende karakter van het onderzoek is er geen onderzoek gedaan naar het voorkomen van deze soorten.

Vissen

Archiefonderzoek

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het betreffende kilometerhok waarin het projectgebied is gelegen, slecht is onderzocht op de aanwezigheid van vissen. Het Natuurloket maakt melding van één soort uit tabel 2-3 en één soort uit de habitatrictlijn. Het betreft hier waarschijnlijk dezelfde soort.

Veldonderzoek

Binnen de projectlocatie is geen open water aanwezig.

Vogels

Archiefonderzoek

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat broedvogels in de betreffende kilometerhokken waarin het projectgebied is gelegen slecht zijn onderzocht op aanwezigheid. Water- en wintervogels zijn goed onderzocht. Het Natuurloket maakt in kilometerhok 74-439 melding van 129 aangetroffen soorten waaronder 33 soorten van de rode lijst. In kilometerhok 75-438 wordt melding gemaakt van 74 soorten waaronder 18 soorten van de rode lijst. Alle broedvogels genieten bescherming volgens de Flora- en faunawet maar ook vaste rust- en verblijfplaatsen genieten bescherming binnen de Flora- en faunawet.

Figuur 4. Struweel met territorium van heggemus en merel.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn er een aantal vogelsoorten waargenomen. In het struweel langs de Dokter Albert Schweitzerdreef zijn twee territoria aangetroffen. Het betreft een territorium van een heggemus en een territorium van een merel.

tabel 4: waargenomen inheemse vogelsoorten

zwarte kraai	koolmees	merel
kauw	fitis	gierzwaluw
spreeuw	pimpelmees	houtduif
tjiftjaf	heggemus	huismus

Reptielen

Archiefonderzoek

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijken de betreffende kilometerhokken waarin het projectgebied is gelegen niet of slecht zijn onderzocht op de aanwezigheid van reptielen.

Veldonderzoek

Binnen de projectlocatie is een geschikt biotoop aanwezig voor reptielen maar door het gevoerde beheer en de hoge mate van verstoring is het onwaarschijnlijk dat er reptielen op de projectlocatie voorkomen.

Amfibieën

Archiefonderzoek

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat de volledigheid van het onderzoek naar de aanwezigheid van amfibieën in de betreffende kilometerhokken waarin het projectgebied is gelegen matig tot slecht is. Er wordt melding gemaakt van maximaal 4 soorten uit tabel 1. Waarschijnlijk betreft het hier de verschillende soorten groene kikker, bruine kikker en de gewone pad.

Veldonderzoek

De greppels welke door de projectlocaties lopen zijn een geschikt biotoop voor de verschillende soorten groene kikker en de bruine kikker. Ook is er een geschikt biotoop voor de gewone pad. In het gras van de projectlocatie langs de Merellaan is een grote groene kikker aangetroffen.

5. Conclusie

Flora

Op de projectlocaties zijn geen beschermde planten aangetroffen. Doordat de grazige vegetatie enkele weken voor het veldbezoek gemaaid was, was het moeilijk om alle mogelijk aanwezige soorten te inventariseren. Door het gevoerde maai-beheer is de kans op beschermde soorten zoals orchideeën gering.

Figuur 5. Mogelijk foerageergebied vleermuizen bij station Maassluis-west

Zoogdieren

Wanneer de Hollandse iepen op de locatie bij station Maassluis-west worden verwijderd zal dit mogelijk gevolgen hebben voor foeragerende vleermuizen omdat hiermee de beschutting waar vleermuizen graag gebruik van maken verdwijnt. Er zijn geen bomen aangetroffen welke als verblijfplaats van vleermuizen dienst kunnen doen.

Omdat het nog niet duidelijk is wat de exacte aard van de werkzaamheden zal zijn en er geen soort gericht onderzoek is uitgevoerd naar het gebruik van de projectlocatie door vleermuizen is het niet mogelijk om aan te geven wat de gevolgen voor foeragerende vleermuizen zal zijn.

Vissen

De werkzaamheden zullen geen nadelige gevolgen hebben voor vissen.

Vogels

Binnen het projectgebied zijn twee territoria van vogels vastgesteld. Het betreft een territorium van een merel en het territorium van een heggemus. Beide bevinden zich in het struweel langs de Dokter Albert Schweitzerdreef. Dit struweel mag binnen het broedseizoen (15-3 t/m 1-9) zonder ontheffing van de Flora en faunawet niet verwijderd worden. Het betreffende struweel mag wel buiten het broedseizoen zonder ontheffing van de Flora-en faunawet verwijderd worden als alle bomen verwijderd worden.

Reptielen

Het is niet te verwachten dat er op de projectlocatie reptielen worden aangetroffen.

Amfibieën

Indien de werkzaamheden ook de greppels langs het spoor betreft zullen mogelijk aanwezige kikkers hinder van de werkzaamheden ondervinden. Omdat de aard van de werkzaamheden en de exacte werkgrens op dit moment nog niet duidelijk zijn, kan nog niets gezegd worden over eventuele gevolgen voor amfibieën. Maar voor soorten van tabel 1 Ff-wet geldt een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen.

6. Advies

Puntsgewijs is het advies.

- Verwijder of snoei het struweel langs de Dokter Albert Schweitzerdreef buiten het broedseizoen (1-9 t/m 15-3).
- Richt de nieuwe situatie zo natuurvriendelijk mogelijk in zodat de natuurwaarden welke verloren gaan gecompenseerd worden.
- Voer een gericht onderzoek uit naar het gebruik van de projectlocatie door vleermuizen. Dit onderzoek dient voor 1 oktober te zijn afgerond.

In het vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, teken ik hoogachtend en met vriendelijke groet,

Pius Floris Boomverzorging Amsterdam
Afdeling onderzoek, taxaties en advies

Ing. D. Broström, European Tree Technician
Ecologisch en boomtechnisch adviseur

Gecontroleerd:

ir. D. de Goederen
hoofd onderzoek & advies

H. Werner,
procesmanager

Bijlagen

Gegevens natuurloket

